

Polskie pieniądze

Złoty

- **Złoty** – podstawowa jednostka monetarna w Polsce, dzieli się na 100 groszy.
- Nazwę polskiej jednostki monetarnej wprowadzono w 1919 roku, parytet złota określono w 1922 roku

Historia złotego

- **I Rzeczpospolita i okres rozbiorów**
- Złoty pojawił się po raz pierwszy jako moneta w 1663 r. W XIV i XV w. złotym nazywano złote dukaty zagraniczne z obiegiem w Polsce, początkowo obliczane na 14 groszy. Uchwałą sejmu z 1496 r. ustalono kurs złotego na 30 groszy. Z biegiem czasu kurs ten – z uwagi na zmieniający się parytet ceny złota i srebra – nie utrzymał się. Wtedy ustalono się określenie jednostki obrachunkowej równej 30 groszy (*gr*) jako złoty polski zwanej też florenem. Natomiast złoty dukat otrzymał nazwę złoty czerwony.

Historia złotego

- Złoty pozostawał przez dłuższy czas jednostką wyłącznie obrachunkową. Obiegowe monety obejmowały następujące nominały:
- półgrosz – $\frac{1}{2}$ grosza (do 1526)
- grosz – 1 grosz (od 1367 do 1795, także później)
- półtorak – $1\frac{1}{2}$ grosza (od 1614 do 1660)
- dwojak – 2 grosze (bity sporadycznie, głównie za panowania Jana Kazimierza)
- trojak – 3 grosze (od 1528 do 1795, także później)
- czworak – 4 grosze (od 1565 do 1568)
- szóstak – 6 groszy (od 1528 do 1764)
- ort – 18 groszy (od 1609 do 1756)

100

STO ZLOTYCH

NARODOWY
BANK
POLSKI

WŁADYSLAW II JAGIELLO

WARSZAWA
25 MARCA 1994 r.

PREZES

Wojciech

GW0579534

X

20

PIEC

II Rzeczpospolita

- Złoty wprowadzony został do obiegu 29 kwietnia 1924 roku w wyniku reformy pieniężnej przeprowadzonej przez ministra finansów Władysława Grabskiego i zastąpił zdevaluowaną markę polską, walutę Królestwa Polskiego (regencyjnego). Nowa waluta została oparta na parytecie złota, wartość 1 złotego ustalono na $\frac{9}{31}$ grama (ok. 0,29) czystego złota. Ówczesny złoty był więc wart około piętnastu obecnych (2009), lecz siłę nabywczą miał taką samą, jak siedem obecnych złotych.

Okupacja niemiecka

- Po wybuchu II wojny światowej Niemcy wprowadzili do obiegu na terytorium Generalnego Gubernatorstwa nowy pieniądz o tej samej, co przed wojną nazwie – złoty. Przedwojenne banknoty złotowe Banku Polskiego zostały osteplowane i w 1940 roku wymienione na banknoty okupacyjne (z limitami wymiany zróżnicowanymi dla Niemców, Polaków, Żydów, przedsiębiorców). Okupacyjne złote sygnowane były przez Bank Emisyjny w Polsce z siedzibą w Krakowie. Była to jedyna instytucja (poza Polskim Czerwonym Krzyżem) na terenach okupowanych przez Rzeszę Wielkoniemiecką, gdzie w nazwie dopuszczono słowo „Polska”. Prezesem banku został Feliks Młynarski, przedwojenny wiceprezes Banku Polskiego. Młynarski uzyskał tajną zgodę Rządu RP na uchodźstwie na objęcie stanowiska. Banknoty miały napisy po polsku, ale nie było na nich godła Polski ani żadnych innych polskich symboli narodowych. Od nazwiska Młynarskiego banknoty emitowane przez Bank Emisyjny w Polsce były popularnie zwane młynarkami.

Download from
Dreamstime.com
This watermarked copy image is for previewing purposes only.

35831697
Whitelook | Dreamstime.com

Banknot 50-złotowy (bez orła) z 1940 wydany przez niemieckie władze okupacyjne w Generalnym Gubernatorstwie

Banknot 20-złotowy (bez orła) z 1940 wydany przez niemieckie władze okupacyjne w Generalnym Gubernatorstwie

Banknot 2-złotowy z Dąbrówką z 1936

Banknot 500-złotowy (bez orła) z 1940
wydany przez niemieckie władze
okupacyjne w Generalnym Gubernatorstwie

Dziękuję za uwagę

